

Millî Şefin Türk milletine beyanatı

“Acımız büyüktür,”

“Millet hâdimi ve hizmet âşığı büyük vatan sever, verdiği temiz misâllerle tarihimizde daima yaşıyacaktır,”

Refik Saydam'ın aziz hatırasına

Dr. Refik Saydam, millet hizmetinde vücudunun son ta-
katını tükettikten sonra kaybet-
tik. Türk milletini, büyük bir
evlâdının acısından dolayı yü-
rekten taziyet ederim. Hakikat-
te hepimiz birbirimizle teselli
vermeğe çalışsak yerindedir.

Dr. Saydam, 20 seneye ya-
kındır muhtelif icra vekillikleri
yapıyordu. Aldığı bütün vazifeleri,
nihayetine kadar, genç

ve ateşli bir vatanseverin heye-
canı ve sebatile takib etti. Hiz-
metlerini teferriatle saynak
güçtür. Fakat Şahiye Vekili o-
larak bu milletin bünyesinde
canlı ve ebedi eserleri, daima
hürmetle hatırlanacaktır.

Şüphe yoktur ki hemen dört
seneye yaklaşmakta olan Başve-
kâleti, siyasi vazifelerin en a-
ğırlı idi. Vazifeyi milletin hayı-
rına ve saadetine ifa etmek için
gösterdiği temiz ve titiz dikkat-
le büyük muvaffakiyeti, Türk
milletinin kadir bilen vicdanın-
da daima şükran yerini muhafa-
za edecektir.

Milletimiz, iyi bir insan nü-
munesini ve devlet hizmetine
bütün mevcudiyetini vakfeden
bir vatanseverin millet yolunda
ölünceye kadar çalışmasının
müstesna bir misalini görmüş-
tür. Bu misal, hepimize sevgi,
hürmet ve gıpta telkin etmekte-
dir.

Dr. Saydam, devlet hizmetin-
de her türlü şahsî ve hususî
menfaat kaygısından uzak
olan temiz misallerden biri o-
larak da tarihimizde daima ya-
şıyacaktır. İradesi ve seciyesi
kuvvetli bir arkadaşımızdır. Te-
(Devamı 5 inci sayfada)

Refik Saydamın cenazesi dün gözyaşları arasında törenle Ankaraya götürüldü

Cenaze merasimi çok hazin oldu

Istanbul halkı cenazenin geçe-
ceği yolları sabahın en erken
saatlerinde doldurmuş, merhu-
ma karşı son tazim vazifesini
ifa etmek üzere beklemeye
başlamıştı.

Doktorların raporları

Hiç beklenmiyen bir zamanda
anı ölümüne bütün yurdu derin bir
acı içinde bırakan Başvekil Dr.
Refik Saydamın cenazesi dün bü-
yük ve hazin merasimle Beyoğlu
Belediye hastanesinden kaldırılmış
ve Haydarpaşaya geçirilerek hu-
(Devamı 5 inci sayfada)

Millet hâdimi büyük vatanseverin cenazesi trene yerleştirildikten sonra Atatürk'ün resmi ile başbaşa

HASTANEDEN AYRILIRKEN

YOLDA

CELENKLER

CENAZE ALAYI

VAPUR İSKELESİNDE

HAYDARPAŞADA

Cenaze alayından muhtelif intibalar

Saracoğlu Başvekil

Millî Şef dün yeni kabine azasını kabul buyurdular

Ticaret vekâletine Doktor Behçet Uz, Ziraat vekâletine de Şevket Hatiboğlu tayin edildiler

Ankara, 9 (A.A.) — Başvekilliğe İzmir meb'usu Şükrü Saracoğlunun tayin edildiğine dair olan Riyaseticümhur tezkeresi aynen şudur:

Ankara, 9 Temmuz 1942

Şükrü Saracoğlu
İzmir meb'usu

Ankara

Doktor Refik Saydam'ın irtihalinden ihtilâl eden Başvekilliğe tayin olundunuz. Teşkilâtı esasîye kanunu mucibince intihab edeceğimiz İcra Vekillerini bildirmenizi rica ederim.

Reisicümhur
İsmet İnönü

Ankara, 9 (A.A.) — Riyaseticümhur U. mumi Kâtilibliğinden tebliğ olunmuştur:

Reisicümhur İsmet İnönü hükümetin teşkiline Hariciye Vekili İzmir meb'usu Şükrü Saracoğlunu memur etmiştir.

Millî Şefin tebliğleri

Ankara, 9 (A.A.) — Başvekil (Devamı 5 inci sayfada)

Behçet Uz

Şark cephesi

Sovyet cephesi yerinden oynatıldı

Almanlar dağlık bir hâlde çekilen Sovyetleri yakından sıkıştırıyorlar

Almanlar ilerliyorlar

Berlin 9 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliğinde şöyle denilmektedir:

Şark cephesinin cenub kesiminde yapılan yarma hareketi Don'un garbindaki Sovyet müdafaa cephesini 500 kilometreden fazla bir genişlik dahilinde yerinden oynatmıştır. Bütün sahalarında Alman ve müttefik kuvvetleri hareket halindedir. Motörli birliklerle piyade kuvvetlerinin ileri müfrezeleri dağlık bir (Devamı 5 inci sayfada)

Millî Şef yeni Başvekil ile birlikte

YENİ KABİNE

Ankara 9 (A.A.) — Yeni hükümet aşağıda gösterildiği surette teşekkül etmiştir:

Başvekil	Şükrü Saracoğlu; İzmir meb'usu
Adliye	Hasan Menemencioğlu, Mardin meb'usu
Millî Müdafaa	General Ali Rıza Artunkal, Manisa meb'usu
Dahiliye	Dr. A. Fikri Tüzer, Erzurum meb'usu
Hariciye	Şükrü Saracoğlu, İzmir meb'usu
Maliye	Fuad Akrallı, Elâziğ meb'usu
Nafia	General Ali Fuad Cebesoy, Konya meb'usu
Maarif	Hasan Âli Yücel; İzmir meb'usu
İktisad	Süri Day; Trabzon meb'usu
Sihhat İ. Muavenet	Dr. Hulûsi Alataş, Aydın meb'usu
Gümrük İnhisarlar	Raif Karadeniz, Trabzon meb'usu
Ziraat	Şevket Raşid Hatiboğlu, Afyon meb'usu
Münakalat	Fahri Engin, Samsun meb'usu
Ticaret	Dr. Behçet Uz, Denizli meb'usu

Askerî vaziyet

Şark cephesinde hâdiseler çok ehemmiyetli ve heyecanlı olarak devam ediyor

Timeçenko ordularının geri çekilme hareketlerine başladıkları bildiriliyor, Sovyet Mareşali bu suretle en doğru olan bir kararı tatbik ve icra mevkiine koymuş demektir
Yazan: Emekli General K. D.

Sovyet cephesinde:

1942 senesi için ordularının en büyük kısmını Kursk ile Taganzug arasındaki mîntakada toplamak suretile ve sırasile bilinen hareketleri yapan, bu defa da Harkof ile Kursk arasındaki sahadan başladıkları büyük sevkülceys yarmasını yıldırım hızile birkaç gün evvel yukarı Don nehrine ulaştırın ve bu nehri de Woronez ve cenubdan geçerek Donun tâbilerinden ve bunun 100 kilometre kadar daha şarkındaki Cho per nehrine doğru hareketlerini temdid ettikten sonra cenub doğuya ve cenuba tevaccüh eden Almanlarla müttefikleri son 24 saat zarfında bu hareketlerini çok geniş bir cephe üzerinde daha fazla inkişaf ettirmişlerdir.

9 Temmuz tarihli Alman resmî tebliği bu haberle birlikte mareşal (Devamı 6 nci sayfada)

Fon Bock

Boşanmalara dair

Pek çok sebepleri olan bir dava karşısında ve her sebeble ayrı ayrı uğraşmak mecburiyetindeyiz

Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

Adliye Vekilliği takdire değer bir kararla boşanma mevzuatımız üzerinde incelemeler yapmakta -dır. Bu sebele boşanma işi günün meseleleri arasına girmiştir. Adliye Vekilliğinin yaptığı ankete gelen cevaplar da gösteriyor ki boşanma lavasını memleketin diğer içtimai ve iktisadi meselelerinden ayrı o-larak mütaaleeye imkân yoktur.

Boşanmaların; bilhassa münev-ver sınıfta endişe verecek derecede çok olduğunda şüphe yoktur. Bo-şanma bir ârâzdır. Nasıl ki bazan bir bedni ârâz müteaddid hasta-lıklara delâlet edebilirse boşanma da cemiyette müvazene bozuklu-ğundan doğan türlü vaziyetlerin bir işaretidir.

Boşanmaların sebeplerini tasnif ederken bunları bilvasıta ve bilâ-vasıta olarak iki grupta toplamak muvafık olur. Bilâvasıta sebebler bizzat evlenme şartlarından doğan âmillerdir. Bilvasıta sebebler ise cemiyetin diğer iktisadi ve içtimai şartlarıyla ilgili olanlardır.

Her memlekette olduğu gibi bizde de evlenme şartlarıyla boşan-na arasında sıkı irtibatlar vardır. Ve birçok boşanmaların tohumu evlenme şartları içinde gizlenmiş bulunur. Bu bakımdan vaziyeti-mizi incelersek itirafa mecburuz ki boşanmalardan mühim bir kıs-minın sebebi; evlenme şartların-zın istikrar bulmaması, millî bün-yemize en uygun gelen şekli bu-lamamasıdır.

İzdivaç şartlarımız; İslâmî - As-yaî sekille Avrupai şeklin bir in-

tikal vaziyetini göstermektedir. Yani ne dinî - nassı, ne de modern temayülleri tamamen benimsiyor veya reddediyoruz. Bu iki kutub arasında kendi milletimize hâs o-lan onun bünyesine en uygun ge-len şekil elbette doğacaktır. Fakat bugün o doğumun sancıları; karar-sızlıkları içindeyiz.

Evlenmelerimizde bir nesil ev-vel olduğu gibi artık ana ve ba-balarımızın tensibi ve görücü usulü hâkim değildir. Fakat tam bir Av-rupalı gibi anlaşma izdivacı yap-mak şartlarına da tamamen malik değiliz. Böylece zaruri olarak ya-rım tedbirler; yarım kararlar; da-ha doğrusu kararsızlıklar meydana gelmekte, hayatımızın bu en mü-him kararı daha ziyade tesadüfler eline terk edilmiş bulunmaktadır.

Anlaşma izdivacının ideal bir şey olduğunu seziyor gibiyiz. Fakat ö-te taraftan mutlak iffet mefkûre-miz gençlerin bu anlaşmalarına im-kân verecek fırsatları ortadan kal-dırmaktadır. Böylece çoğumuz gö-rücü izdivacı yapıyor, fakat karı-larımızla Avrupai hayat sürmek istiyoruz. Birçok sarsıntıların bu-radan geldiği muhakkaktır.

Bütün dava şudur: Millî karakterimiz olan mutlak iffet ve bekâ-ret mefkûresini gençlerin anlaş-a-bilmesile telif etmek mümkün mü-dür değil midir? Bunu halledinci-ye kadar amelî olan çare şu ola-bilir: Asyaî usullerle evlenenler Asyaî bir hayat sürmeli, Avrupai usullerle evlenenlerimiz de Avru-palıca yaşmalıdır. Başka türlü şü-tenakuz olur. Burada şüphesiz İslâmî - Asyaî evlenmeyi ve aile

hayatını her hangi bir şekilde kü-çük ve hakir görmek aklımızdan geçmemiştir. Çünkü bu Asyaî - İslâmî aile ocaklarından da büyük saadetler ve büyük dehalar doğa-bilmiştir.

Velhasıl Türk cemiyeti birçok içtimai meselelerde olduğu gibi ge-çirdiği inkılâblar neticesinde ken-disine salim bir yön, asil ve hakiki millî istikameti aramaktadır. Bu istikameti buluncuya kadar istik-rarsızlık tezahürlerinin önüne geçmek maalesef inkânsız olacak-tır.

Boşanmaların bilvasıta sebeble-rine gelince: Eskiden evlenen a-dam bu benim kaderimdir, kanaa-tini taşırdı ve ilâhî membalara izafe edebildiği bu kadar fikri onu hayatın sarsıntılarından korur, buhranlı anlarda daha sabırlı ve metin olmasını temin ederdi. Ha-kiki garblı aile ise derin bir anlaş-ma ve sevişme esasına dayandığı için ve her hakiki Avrupai aynı zamanda dindar olduğundan aile sarsıntıları az görülürdü. Şüphesiz geçen Umumi Harb bu Avrupa ni-zamını sarstı. İzdivacı bir nevi muvakkat mukavele haline ge-tirdiği gibi bazı memleketlerde büsbütün ilgaya kadar götürdü. Şimdiki Cihan Harbinin daha ma-kûs tesirler bırakmasından korku-lur. Çünkü dünya tarihi bunun kadar büyük bir buhran ve savaş kaydetmemiştir.

Boşanmalarda iktisadi sebeble-rin mühim rolünü de unutamayız. Garble temasa başlıyalıdanberi ih-

tyağlarımız mütemadiyen artmış-tır. Halbuki gelirimiz bu nisbette inkişaf etmemiştir. Refah insan-ları uysal yapar. Yokluk insan ru-hunun derinliklerinde uyuyan hu-şunetleri bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarır. Bilhassa geliri mahdud o-lan memur; münevverlerde görü-len boşanmalarda bu maddî tatmin noksanlarının büyük rol oynadığı-nı görüyoruz. Milletçe fakir olma-nın rolünü inkâr etmemekle be-raber ihtiyaçlarımızı ayarlıyama-mak hususundaki zâfımızı da şid-detle tenkid etmek zorundayız. Giyim; mücevher; makyaj ihtiyaç-ları pek çok saadet yuvalarını yık-maktadır. Bizim kadar fakir olan bir milletin hududlarından içeriye ipek çorab sokmak bir vebaldir.

Sade ve yerli giyim propagan-dası neden muvaffak olamıyor? Galiba halk bu hususta büyükle-rin önyak olmasını beklemekte-dir. Japon darbelerinden sonra A-merika kadınlarının ipek çoraba boykot ilân etmeleri ne mânidar-dır!

Sunu açıkça itiraf etmeliyiz ki giyimde menhus modalara yer ver-mek yalnız yuvaların yıkılmasına değil, gizli fuhşun da alabildiğine ilerlemesine yol açmaktadır. Türk kadın ve erkeğini gelirene göre giydirebilen büyük ve mes'ud bir inkılâb başarmış olacaktır.

Köylü sınıfında boşanmalar ço-ğun ümmilik neticesidir. Birçok diğer sebeplerden olduğu gibi bazı Türk köylü ailelerinin kuru-labilmesi bakımından da ümmiliği ortadan kaldırmaya muhtacız. Bu hususta köy enstitüleri büyük ü-midlerimizdir. Gene geniş halk ta-bakaları bakımından alkolle şiddet le bir savaş zorundayız. Pek çok aileleri yıkan mahza alkoldür. E-ğer bugün görüldüğü gibi köylü-müz malı para ettiği nisbette al-kole düşerse aile hayatımız bakı-mından bundan korkunç bir va-ziyet tasavvur elilemez.

Görülüyor ki pek çok sebepleri olan bir dava karşındayız. Her se-beble ayrı ayrı meşgul olmak mecburiyetindeyiz.

SPOR

Veliefendi at yarışları Pazar günü başlıyor

Alman tenisçileri de bugün İstanbul tenisçileri ile karşılaşıyorlar

Yarış ve ıslah encümeni tarafın-dan hazırlanan Veliefendi at yarış-ları Pazar günü başlayacaktır.

Birinci hafta koşuları programı şöyle tanzim edilmiştir:

Birinci koşu: Üç yaşında yerli yarım kan taylar arasındadır. Ko-suya Ceylan, Tiryaki, Neviş, Acar girecektir. Mesafesi 1200 metre -dir.

İkinci koşu: Üç ve daha yukarı yaşta İngiliz at ve kısraklarına ma-hustur. Şenkiz, Hamahatun; Umaç arasındadır. Mesafesi 1600 metre -dir.

Üçüncü koşu: Üç ve daha yuka-rı yaşta Arab at ve kısrakların mahustur. Kısmet; Küçük Hilü Sevim; Yüksel; Tuna ve Tarzan gi- (Devamı 6 nci sayfada)

"Son Posta,"nın bulmacası: 22 - (12)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğ ru:

1 — Yeni dün-yadan (10).
2 — Yalançı (7).
3 — Kısa za-man (2), Çok du-yulan bir soyadı (7).
4 — Bir harfin okunuşu (2), Baş na bir (K) ilâve-sile bir hastalık o-lur (6).
5 — Beraber -arabca (2), Do-mates ezmesi (5).
6 — Ne sıcak, ne soğuk su (6), kiliselerde bulu-nur (3).

7 — Köpek (2), Kapa (4).
8 — Bir yaralama âleti (5). Ters! «mütalea et» (3).
9 — Talik et (2), Mübalâğacılar için söylenir (4), Bir harfin okunuşu (2).
10 — Olucu, mevcut olan (4), Mut-fak levazimatından (5).

Yukarıdan aşağıya doğru:

1 — Taharri etmek (10).
2 — Dış zarı (4), Amerikanun rem-zî (3).
3 — Hitab nidası (2), Nota (2).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

4 — Mey boşaltan (10).
5 — Uyandırmak (4), Spor alanı (4).
6 — Halk arasında insan yorulunca dizlerine indigi söylenir (6). İskambilde biril (2).
7 — Bulmaya çalışma (5), Padişah-ların imzası (4).
8 — Balık kemiği (6).
9 — Bir kazamız (8).
10 — Cesed (3), Mader (3), Boy de-gil (2).

PATRONA HALİL

Urlu yatağan bıçağını sıyırdı, o da kapısının ardına siper ald. Kapı bir daha vuruldu. İki adam göz göze geldiler. İkisi de sararmıştı. Üçüncü vurulmuşta kalın ve gür bir ses geldi:

— Buba, buba...

İhtiyarın gözleri parladı:

— Halil!

Urlu merdivenleri üçer dörder atlayarak koştu. Kapıyı aralarken Halil bir göğüs vurup içeriye daldı, sert sert çıkıştı:

— Bre Urlu, ne deyu kapıyı açmazsınız?

— Senin olduğunu bilmez idik yoldaşım.

— Ya şu öküz arabası yanında tüneyen cellâd kılıklı herif kimdir?

Urlu Halilin kulağına eğilip fısıldadı:

— Cellâd Kara Veli.

— Cellâd mı? Bre cellâdın bunda ne işi var? Padişah mı göndermiş?

Patrona Halil keyifli keyifli bağırıyor:

— Ya vezirin leşi bunda mıdır?

— Belî yoldaşım, bir hasıra sarılı idi. Yukarıya çıkardık.

Merdivenlere koşular. Yukarıda, Abdülhamid Efendi yukarıda, sofada, merdiven başında duruyordu. Patrona kollarını açıp atıldı:

İhtiyar adam sakın görünüyordu:

— Gel Halil.

Dedi. Patrona Halilin elini tutup yandaki odalardan birine doğru çekti, ardlarından gelen Urluya yarı dönerek söyledi:

— Urlu, haydi yoldaşım, diğer o. dada intizar eylen. Halil ile az söyleşeceklerimiz vardır.

Urlu durdu:

— Olur buba, anda bekliyelim. Burada Halil lakırdıya karıştı:

— Andan saklı nesnemiz var mı benim bubam?

İhtiyar adam:

— Var, Halil, var.

Dedi, Patronayı az evvel Urlu ile birlikte oturdukları kendi hususî odasına sürükler gibi çekti, kapıyı kapadı:

— Otur Halil.

— Sabah olur benim bubam.

— Olsun otur bir yol.

Genç adam şen şen oturdu:

— Anı ihnak eyledikleri gerçek midir buba?

— İki saat evvel boğuldu.

— Urlu aşağıda söyler idi, cesedi bunda imiş! varmadın göreceğiz.

Halil sustu, köse adamın yanına çöktü. Abdülhamid Efendi dalgın ve tereddüdü görünüyordu. Bir iki günde sarayı altüst eden yağız delikanlının yüzüne şefkatli şefkatli bakarak hafifçe gülümsedi:

— Baka Halil, bugün son günümüzdür. Akşam üzeri sana ve bana ayrılık düşecektir. İmdi beni dinle. Ananı hatırlar mısın?

Patrona elini alınca götürüp azıcık düşündü:

— Belî benim bubam şöyle böyle hatırlarız.

— Adın dahi bilür müsün?

— Belî, bilürüz; adı «Zehra» idi. Servi gibi uzun boylu idi. Hilâl kaşlar ve ak yüzü var idi. Salma salına yürür idi. İhtiyarın gözlerinden iki damla yaş sızdı:

— Belî, öyle idi Halil.

— Bir de küçürlük kız karındaşım var idi benim bubam.

İhtiyar dikkatli dikkatli baktı:

— Anın adını dahi hatırlar mısın?

Halil gözlerini açıp başını salladı:

— Belî, adı Nigâr idi. Çok küçük idi.

— Dört yaşına taze basmış idi Halil.

Patrona Uzak geçmiş hayalinde belirtiyormuş gibi gözlerini duvarda bir noktaya dikmişti. Derin bir uykudan uyanırcasına birdenbire irkildi:

— Anam, bir gün kendüyü bir söğüd dalına salıbeylemişti. Su kenarında küçük bir evimiz de vardı. Beni bir gemici alıp götürdü idi benim bubam. O sebepten deriyada büyümüş idik, Soura «le vend» olduk.

— Bilürüm. Sonra on yedinci ortaya yazılıp bedestende münadî oldu, idin.

Halil bağırıyor:

— Nereden bilürsüz?

— Bilürüz. Sağ omuzunu az açar mısın?

Patrona şaşkın şaşkın bakıyor. Köse adam ısrar etti:

— Aç, sağ omuzun aç.

(Arkası var)

Nafia Vekâleti Tire Su İşleri 20 inci Şube Müdürlüğünden:

Küçük Menderes feyzan yatağından Km. 37+000—37+700 arasında yapılacak mahmuz ve rihlun duvarları inşaatı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 20/7/942 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat «10» da Tirede su işleri 20 inci şube müdürlüğü dairesinde toplanan komisyonda yapılabacaktır.

2 — Bu işin muhammen bedeli «34707» lira «11» kuruş ve muvakkat teminatı «2603» lira «03» kuruştur.

3 — Bu işe aid mukavele projesi, hususî ve fennî şartname eksiltme şartnamesi, avan proje ve birinci keşif hülasası Tirede su işleri 20 inci şube müdürlüğü ve İzmir Nafia müdürlüğünde görülebilir.

4 — Eksiltmeye girmek isteyenler her türlü mali ve fennî kudretlerini gösterir vesikalarını rapte edecekleri bir istida ile ve ihale tarihinden en az üç gün evvel İzmir valiliğine müracaatla bu gibi inşaatı yapabileceklerine dair ehliyet vesikası almaları şarttır.

5 — Eksiltmeye girecekler teklif zarflarını 2490 sayılı kanunun ve eksiltme şartnamesinin tarifi dairesinde hazırlayarak eksiltmenin yapılacağı saatten bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde su işleri 20 inci şube müdürlüğüne eksiltme komisyonuna vermiş olmaları lazımdır. Postada olan gecikmeler kabul olunmaz. «7159» «3724»

Erkeği Kadının Yarattır

YAZAN:

NUSRET SAFA COŞKUN

Ruha değil maddeye, hisse değil ete karşı bir incizab bu... Başını şiddetle salladı. Hayır, ne felsefe, ne telâkki, ne şunu ne bunu düşünmek istemiyor. Hayatı olduğu gibi kabul etmek, kapısını çaldığı hâdiselerin içine girmek kararında. Genç kadının saçlarını okşayarak çenesinden tuttu. Uzun uzun seyretti onu... Ne güzel bir yüzü vardı bu kadının... Bir heykel kadar işlenmiş bir yüz. Hızlı hızlı nefes alıyor, burun delikleri bu derin nefeslerin temposuna uyuyordu.

— Kalkalım mı?

Genç kadın tatlı bir rüyadan uyanmıştı sanki... Yüzü memnun ve hazzan genişliyen çizgilerle örtülmüştü.

— Kalkalım!...

Bir müddet sonra, yukarıdan dönen boş bir otomobil buldular. Saat bir buçuğu geçiyordu.

Otomobilde tekrar Vedada sokulmuştu.

— Artık köye dönmeyeceksin değil mi? Vadini unutmuyorum, bana doyuncuya kadar piyano çalacakmısın!

Otomobilin son süratle koştuğu uzun yol... Sarsıntıda birbirine biraz daha yaklaşan vücutlar. Apartman.. Odaya girmeden ho'de birbirini saran kollar... Hiç bir endişe ve düşüncenin esiri olmadıkları çılgınca hislerin emrine giriş. Ateş ve barut hikâyesi... İki zafer, iki mağlûbiyet bir arada... Genç kadının arzulu bir teslimiyetle kendini bıraktığı.

(BİRİNCİ KISMIN SONU)

İkinci kısım

- A -

Köşkün arka bahçesinde, şezlonga uzanmış kitabı okuyordu. Bahçe kapısındaki çingrağın, uzun aksiller burakan velvelesini müteakib Füsün seslenmişti:

— Vedad ağabey, size bir misafir..

Kitabı kapıyarak, hayretle doğruldu. Kendisine geldiği söylenen bu misafir de kimdi? Merakı uzun sürmedi:

— Merhaba üstad!..

Diye gazeteci arkadaşı Hikmet, köşkün arka kapısında gözükmişti.

— O, gel bakalım, seni hangi rüzgâr attı böyle?..

— Bugünkü kara yel.. Yahu, bu rüzgârda bahçede oturulur mu? üsteceksin kendini...

Hikmet, hararetle elini sıkarken konuşmakta devam ediyordu:

— Aman hastalanayım falan deme, bize çok lâzımsın!...

— Sonbaharın son günleri.. İstanbulla inmeği düşünüyoruz. Havadan biraz daha istifade edeyim. dedim.. E söyle bakalım, ne var ne yok?...

Hikmet, şapkasını bir sandalyanın üstüne fırlattıktan sonra şezlonglardan birine gömülmüştü:

— Ne olacak, sabahtan gece yarısına kadar çalışıyoruz. Bizim meslek malûm. Atlamıyalım, atlatalım, diye hergünümüz didişmekle geçiyor.

Sigarasını ateşlerken; Vedada konuşmak fırsatı vermeden ilâve etti:

— Öyle uzun uzun oturmağa niyetim yok. Bugün vilâyette toplantı var, Dahiliye Vekili de İstanbul'da, belki bir beyanat falan koparırsınız. Sen bana bir kahve söyle. ben de sana niçin geldiğimi anlatayım..

Mesleğinin bütün hususiyetleri..

ni şahsında toplanan, bu dinar adama hayretle bakıyordu. Hikmet hakikaten pişkin bir gazeli olmuştu. Zaten daha mektebdeken bu mesleğe karşı derin bir incizabı bu incizabı besleyen kuvvelli bir istidadı vardı. Gevezeliği bırakmamıştı amma, bu çene, meleginde muvaffak olmak istiyen bir gazeteci için lüzumludur ve tip gazetecinin gittiği yerden boş dönmesine imkân yoktur.

Hikmet, şezlongu biraz daha vadede doğru çekerek, ziyaret selâmini izaha hazırlanan müzanesini tamamladı:

— Uzun sözün kısası Vedadım. Geldiğin gün sana sövlen tim galiba, ben Çocuk Esirgeme Kurumunda azayım. Bu kadar arasında yakamızı bırakmadık hayırlı, insanî bir iş.. Şimdi sen bizim kurumun bir ricası var, atığı yukarı kış sez-nuna giriyorsun sinemalar birinci vizyon filmle ne başladılar bile... Senden bir konser istiyorlar. Reklamı yapıp, biletler satılmaya kad 20 gün, bir ay geçer. Yalnız sana kârlar pek nazlı olurlar. Kuzu bu tabiiyeti bana karşı da kolları beni mahcub etme. Arkadaşlar seni kandıracağımı temin etti. Sonra bu senin için de faydalı. Artık memleket seni tanımalı. Şu inzivadan kurtul artık....

Sözünü kesme, Hikmet belki daha yarım saat konuşacaktı.

(Arkası var)

İstanbul Belediyesi İlanları

Azapkapıda mevcut taşla yaptırılacak parke kaldırım inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur Keşif bedeli 1141 lira 28 kuruş ve ilk teminatı 85 lira 60 kuruştur.

Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 13/7/942 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Talihlerin ilk teminat, makbuz veya mektubları, ihale tarihinden (8) gün evvel Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet ve kanunen ibrazı lazım gelen diğer vesikalar ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları.

İZMİR HİKAYESİ: 2

DELI FATO

YAZAN:
HALİTZİYA
UŞAKLIGİL

Kızın büyüdükçe nasıl bir âfet olacağı henüz on iki yaşlarında iken belirmeğe başlamıştı. Ona her manasile güzel denemezdi belki amma öyle kam sıcak, öyle cana yakın bir sevimlilikle insanı kendisine çekendi ki onun meclûbu olmamak mümkün değildi. Buğday rengi teninin üzerinde hafif pembe bir dalga uçardı; kıvrık; uzun kumral kirpikleri civil civil afa- canlıklarla ışıdayan koyu kestane gözlerini gölgelendirir; gene o renkte gür kaşları başlangıçlarında kıvrık toplantılar yaparak incele incele uçlarında büsbütün sivrilirdi. Bu kirpiklerle kaşlar onun en güzel şeyleriydi. Daha güzel bir hali vardı: Yürüyüşü. Bu; herkesin yürüyüşüne benzer değildi. Salıma salma; iki tarafına meyleden bir ince fidan cümbüşle bir raks havasının mukaddimesine tutulmuşçasına bir yürüyüş ki görenlerin nazarını arkasına takıp sürükler götürürdü.

Bir başka meziyeti daha vardı: Sesi. Daha bir çocuk iken onun biraz karıkça; az çok erkek sadasını andıran; davudî denebilecek bir sesi vardı; ve her vakit şuradan buradan öğrenilmiş şarkılar mırıldanırdı. Evde pek söylemezdi. Yukarı katta yatalak hasta kadının rahatı bozulmasın diye ona pek müsaade edilmezdi; fakat evin dışında, hele misafirlğe gidilen konaklarda ona şarkılar söyletilir; ilâhiler okutulurdu. Şarkılarda bir usul, makamın icabına bir uygunluk takib edebilir miydi? Bu; iddia olunmaz; fakat sesinde öyle bir tathlık, öyle ruhun derinliklerine işliyen bir tesir vardı ki dinliyen hanımlar: «Haydi, Fato! Bir şarkı daha...» diye âdeta yalvarırlardı. «En muvaffak olduğu şeyler İzmir türküleri idi. Artık bunlarda bir kusur aramak abesti. Fıtrî bir hicab ile biraz açıkça olan taraflarını mırıldılarla geçerek bunları tâ içinden fıskırıp kabaran bir sevgi ile kendi sesinden, kendi söyleyişinden dinliyenlerden ziyade

İmam efendi deli Fatonun bu sözü üzerine düşünmeğe lüzum görmüşü

de asil kendisi zevk alarak coştuğuna coşardı. Hele İzmir kadınlarının ikide birde toplantılara, eğlencelere vesile olmak üzere tertib ettikleri mevlüd davetlerinde en mühim unsurlardan biri ilâhilerle Fato idi. Mevlüd okuyucularının en meşhurları Habibe hoca, Hafız hanım; Hacı Esmâ Molla idi; ilâhiciler de ekseriyet üzere mahallenin genç kızlarından teşekkül eder; fakat bütün onların üzerinde Fatonun sesi dalga vururdu; ve o ilâhilerini öyle içten gelen bir şevk ile okurdu ki güzelliğe meftun olmakla iştihar eden Habibe hoca onu omuzlarından kavrayarak kendine çeker; göğsüne basar; iki parmağıyla dudaklarını burarak: «Hasba kız! Sen bu sesi nereden buldun?» diye gözlerinden şapır şapır öperdi. Fato Habibe hocanın bu coşkun sevgisinden hem hoşlanır, onun göğsüne yaslanır; hem gözleri öpüldükten sonra ufak bir ürperti ile ayrılmakta acele ederdi.

Onun bu ürpertisi imam efendi tarafından okşanırken daha ziyade sarahat kesbederdi. İmam efendi de onu yalnız buldukça okşamak vesilelerini icad etmekten ge-

ri kalmazdı. Bu henüz on ikisini pek az aşmış olan körpe kızın on altmış senelik donmuş kanında taze bir alev mi tutuşturdu; bilinemez, ikide birde bir bahane bularak o da yanaklarına ufak şamarciklarla dokunur; yahud çenesini sıkır, pek kendisini zaptedemezse iki kollarını avuçyarak: «Kız; sen artık iyice büyüdün!» derdi; bir gün ciddiyetini takınarak ona: «Fato, sen pek açık saçık geziyorsun; yeldirmenin eteklerini de iyice kamıyorsun. Senin göğsünün kambarcıkları da farkolunuyor. Sana sokaklarda eğri bakanlar olur» demişti. Bu söz üzerine Fato bir kahkahaya savurarak: «Ben daha sıkı örtünürsem, demişti; bunalarım; patlarım. Eğri bakanlar olursa ben onların gözlerini patlatmamı da bilirim.»

İmam efendi kızın bu son sözü üzerine düşünmeğe lüzum görmüşü, uzun bir zaman kızı okşamak fırsatını aramadı; fakat fırsat kendiliğinden zuhur ederse...

İtiraf etmelidir ki Fato bu altmışlık ihtiyarı bir tehlike saklıyan erkek nevinden saymıyordu; onun için imam tarafından ufak tefek okşanımlara bir ehemmiyet ver-

miyordu; bunları hiçe sayıyordu. Meselâ mahallenin delikanlıları, o meyanda evlerinden yirmi otuz adim ötede büyük beyaz evin sahibinin rüstiyyeden çıktıktan sonra bi-dayet mahkemesi zabıt kâtipliğinde mülâzemetle devam eden; her vakit pek iyi giyinen; güzelliğe, yakışıklılığa meşhur henüz on sekiz yirmi yaşlarında Salih Bey ona söz attıkça kızar, sert sert bakardı; hattâ bir kere: «Kendine gel, ben seni bir güzel pataklarım; yüzünü gözünü tırmık içinde bırakırım; o zaman hükümet konağı mıdır; mahkeme midir; neresi ise işine de günlence gidemez olursun» demişti.

Onun delikanlılar içinde tek bir dostu vardı: Berber Süleymanın oğlu Şimşek Ali... Fakat o pek uslu; pek terbiyeli; ve Fatoya karşı pek saygılı davranırdı; aralarında sadece bir arkadaşlık, yavaş yavaş nadir vesilelerle birleşmiş bir ahbablık vardı; o kadar... Ondan hiç bir zaman çekinecek bir hareket; sinirlenecek bir söz gelmemişti.

İmam efendiye gelince: Bunun hikâyesi oldukça uzun... Yatalak kadının bütün hizmetini başka bir yerde artık işi gücü kalmamış olan ihtiyar kocası üzerine almıştı amma ne kadar olsa kadın eline muhtaç olan işler eksik değildi. İkide birde, boş kaldıkça Salime kadın yahud büyük kızı Emine yukarı kata çıkarlar; ortaltığı süpürüp silerler; nadir vesilelerle de kendileri vakit bulamazlarsa Fatoyu gönderirlerdi. O, son zamanlarda birer bahane bulur; imam efendi yukarı katta ise oraya çıkmamak için sebebler icad ederdi. Bu içtinab vazih bir mütaleadan değil; inkışafa başlıyan kadınlık tevahhuşunun sinsî tesirlerinden ileri gelme bir şeydi.

Epeyce bir zaman böyle geçti, artık Fato on dördüne girmişti; onun alımlılığı günden güne artıyordu; imam efendi de onu pek nadir görebildikçe eğri denemez, fakat baygınlıklar geçiren tatlı bir nazarla bakar, fakat ses çıkarmazdı.

Nasılsa bir gün: «Fato! dedi. Senin güzel sesin var sana Kur'an okutsam, makam öğresem nasıl olur?»

Fato: «Ben büsbütün okumaz değilim. Amme; tebareke; kasseme; vezariyeti gözlerini bitirdim su-

radan buradan birçok âyetleri de gür gür okurum...» diye imamın bu teklifini baştan attı.

Bir aralık Ömerle Bekir kıza muğa tutuldular; Emine onlarla meşguldü, Salime kadın da büyük kızına yardım ediyordu; yukarı katta çıkamaz oldular. Fatoya teklif olundukça o da ipe un seriyordu. O zaman İzmirde âdet olduğu üzere imam efendi de Türk evlerinde gündelikle yahud saatle hizmet eden Yahudi kızlarını kullanmağa mecbur oldu, bunlardan biri gider bir başkası gelir; yukarı katın işini görürlerdi. Bu suretle aşağı kattakiler büyük bir zahmetten kurtulmuş oldular.

Bir gün Fato bir baş ağrısıyla büyük bir titremeyi müteakib ateşlendi, Salime kadın telâşa düştü. Kızı sırtına tutmasını diye merak etti; muhtakata imam efendi işini bitirip ellerini yıkayarak kurulanıp yukarı çıkmağa hazırlanırken ona rasladı ve Fatonun galiba sırtmaya tutulacağından bahsetti.

İmam efendi: «Sen onu yukarıya bana gönder, bir nefes edeyim; bir şeyciği kalmaz!...» dedi. Onun nefesinin tesiri meşhur idi. Salime kadın; bir köşeye büzülmüş; ateşin tesirile dalgın otururken kızı kaldırdı, yukarıya gönderdi.

İmam köşe minderinde oturuyordu: «Gel kızım; bakayım; neyin var?» diye başladı, yanaklarına; boynuna ellerile dokundu: «Ateşler içinde vanıyorsun!...» dedi. Şöyle; diz çök de karşıma,

yakın otur!...» diye ilâve etti. Elleriyle kızın omuzlarından sığıştı-yarak kollarını oğaladı, bir yandan okuyarak göğsüne doğru; yavaş yavaş; ilerledi; kız ateşler için de idi; ihtiyar da kıp kırmızı olmuştü; gözlerini yumdu; okudukça üflüyordu. Sonra birden Fatoya: «Yavrum, sen de benim ağzıma olanca nefesinle hohla...» diye emir verdi. Fato dudaklarını onun ağzına yaklaştırmaya nasıl oldu; ihtiyar; bir çilginlik kasırgasına kapılarak ağzı kızın dudaklarına yapıştı, son nefesini salvermişçesine soludu. Tam bu dakikada Fato birden pathyan bir sıçrayışla ayağa kalktı; ihtiyarı iki omuzundan iterek arkasına düşürdü: «Ben iyi oldum, imam efendi; artık nefese hücum kalmadı!...» diye haykırdı. Ve koşu koşu merdivenleri inerken:

— «Su bunağa bir oyun oynuyayım ki öküncüye kadar unutmazın!...» diye mırıldanıyordu.

(Arkası var)

H. Z. Uşaklıgil

Askerlik işleri

Davet

Bakırköy As. Ş. den;

Yd. P. Tğm. Ahmed oğlu Hüseyin Haydarın (24096) acele şubeye müra- caati, aksi talsilde 1076 sayılı kanun ahkâmınca cezalandırılacağı.

Devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliğinden:

Tahminen 2200 metre mikâb muhtelif cins maden direklerinin nakil ve istif işi açık eksiltmesi

1 — Karabük devlet orman işletmesine bağlı Büyükdüz bölgesinin Bakla bostan Karabük, Çakırören ve Gedez kanyon yolunun muhtelif mahallerine nakledilmiş ve edilecek olan tahminen 2200 iki bin iki yüz metre mikâb muhtelif cins maden direklerinin Karabük istasyon deposuna nakil ve istif işi ikinciteşrin 942 sonuna kadar tamamen ifa edilmiş bulunmak şartıyla bu iş açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Açık eksiltme 16 Temmuz 942 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 de Karabük devlet orman işletmesi revir âmirliği binasında toplanacak olan komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Birinci maddede yazılı şartlar dairesinde işbu emvalin nakil ve istif işinin beher metre mikâbına muhammen bedel sekiz liradır.

4 — Teminat akçesi % 7,5 hesabına 1320 liradır.

5 — Bu işe aid açık eksiltme şartnameleri Ankara'da orman umum müdür- lüğü ile Zonguldak orman çevirge müdürlüğünde ve Karabük revir âmirliğinde görülebilir.

6 — İsteklilerin eksiltme gününde teminat akçeleriyle birlikte revir âmirli- ğine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Vişiye göre: Almanlar Rusyada iki şehir işgal ettiler

Vişi, 10 (A.A.) — Of'nin bildirdiğine göre Voronez'in cenubunda Alman zırlı kuvvetleri Ostrogorsk ile Svoboda şehirlerini dün gece zaptetmişlerdir.

Sovyet tıblığı

Londra şark cephesindeki vaziyeti nasıl görüyor?

Londra, 10 (A.A.) — Gece yarısı Moskoda nesredilen tebliğe göre Don nehri üzerinde ve Voronez'in garbinde Rossos civarında anudane çarpışmalar vukua gelmektedir.

Londra, 10 (A.A.) — Don nehri üzerinde ve Voronez'in garbinde muharebeler devam etmektedir. Almanlar daha cenubda bir bölgede ilerlemişlerdir.

Sovyet tıblığında ismi geçen Rossos şehri Voronez'in 170 kilometre kadar garbinde bulunmaktadır. Bu şehir Moskova - Rostof demiryolu üzerindedir.

Almanlar cenuba doğru yaklaşırken şarkta doğru da ilerlemişlerdir. Voronez'in müdafasını yarmak için Almanlar fevkalade gayretler sarfetmektedirler. Her ne kadar Rusların vaziyeti vahim ise de mukavemetleri şiddet kesbetmektedir.

Saracoğlunun Başvekâlete gelişini İngilterede nasıl karşıladı?

Londra, 10 (A.A.) — Londra radyosu Şükri Saracoğlunun Başvekâlete tayini vesilesiyle en samimi tebriklerini sunmaktadır.

Bu tayin keyfiyeti dün akşam Londra'da memnuniyetle öğrenilmiştir.

Bu sabahki Londra gazeteleri Şükri Saracoğlundan bahsetmekte kendisine başarılar temenni etmektedirler.

İngilizler bir Fransız adasını işgal ettiler

Londra 10 (A.A.) — 2 Temmuz sabahı İngiliz kuvvetleri Madagaskar adası ile Mozambique arasında bulunan ve Comoran adaları grubuna mensub olan Fransızlara aid Lamayotte adasını işgal etmişlerdir.

Rommel yeni taarruza hazırlanıyor

Vişi, 10 (A.A.) — El Alemeyn civarında faaliyet yeniden baş göstermiştir.

Londra, Rommel'in El Alemeyni almak için yakında yeniden taarruza geçeceğini tahmin etmektedir.

Tirpitz zırlısının torpillendiği haberini Berlin tekbiz ediyor

Berlin, 9 (A.A.) — Resmî tebliği Tirpitz sınıfından bir saffi harb gemisinin torpillendiği da. Tirpitz tarafından ileri sürülen iddia tamamen asılsızdır. Bahis mevzuu olan gemi ne taarruza ve

Saracoğlu Başvekil

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Şükri Saracoğlu yeni İcra Vekilleri heyetini Çankayada Reiscümhura takdim etmiştir. Reiscümhur İcra Vekillerini ayrı ayrı tebrik etmiş ve hepsine muvaffakiyet temennisinde bulunmuştur.

Yeni Ticaret Vekili

İzmir, 9 (A.A.) — Ticaret Vekilliğine tayin edilen Dr. Behçet Uz, gece saat 24 te ekspresle Alsancağ istasyonundan Ankara'ya hareket etmiştir.

Yeni Başvekilin hayati

Yeni Başvekil Şükri Saracoğlu 1887 de Ödemiş'te dünyaya gelmiştir. Babası Saraç Mehmed usta isimli bir halk sanatçısıdır. Saracoğlu iptidai ve rüşdiye tahsilini Ödemiş'te, lise tahsilini de İzmirde yapmıştır.

Saracoğlu Mülkiye mektebine girmiş muvaffakiyetli geçen ders yıllarından sonra 1909 da yüksek tahsilini bitirmiştir.

Şükri Saracoğlunun ilk vazifesi Aydın'da başlamıştır. Burada maiyet memurluğuna tayin edilen Saracoğlu bir müddet sonra İzmir lisesi riyaziye muallimi olmuş ve nihayet 1912 de İttihad ve Terakki Ticaret mektebi müdürü olmuştur.

Saracoğlu yüksek tahsilini tamamlamak için evvelâ Belçikaya, sonra da İsviçreye gitmiş; Cenevre Üniversitesi siyasi ilimler ve iktisad şubesinde bitirmiştir.

Tahsilini bitirip İstanbul'da gelen Saracoğlu Meclis Meb'usunda İzmir meb'usluğuna seçilmiştir. İstiklâl harbine iştirak eden Saracoğlu 1923 te Büyük Millet Meclisine gene İzmir meb'usa olarak seçilmiştir. O zamandanberi İzmir meb'usluğunu muhafaza etmektedir.

Saracoğlu 1925 te Fethi Okyar kabinesine Maarif Vekili olmuş, bu vazifeden istifasını müteakib Muhelît Mübadele Komisyonu Türk heyeti reisiğine seçilmiştir.

1927 de ise İsmet İnönü kabinesinde Maliye Vekilliğine geçmiştir. Bu sırada tekadid kanununu tanzim ettirmiş, Türk parası üzerinde çalışmıştır. Merkez Bankasının tesisinde de tesiri görülmüştür. Maliye Vekilliğinden istifasını müteakib Osmanlı borçları meselesinde Türkiye Cümhuriyetini Pariste temsil etmiş, anlaşmayı imza etmiştir. 1936 da Adliye Vekili olan Saracoğlu bu Vekâlette ilken avukatlar, meşhûr suçlar kanunlarında; ıera ve ceza evleri teşkilâtında mühim esaslar kurmuştur.

1938 de evvelâ Celâl Bayar, bilâhare Refik Saydam kabinelelerinde Hariciye Vekâleti vazifesini deruhte etmiştir.

Şükri Saracoğlunun en muvaffakiyetli vazifesi bu olmuştur. Saracoğlu bir sene sonra patlayan büyük harbin hazırlik günlerinde sulhu idame yolunda büyük çabalar göstermiş, birçok seyahatler yapmış; Türkiye'nin dürrüt, barışsever ve dost çehresini her yerde samimi bir şekilde temsil etmiştir.

Bugün 55 yaşında bulunan yeni Başvekilimiz en verimli ve olgun çağında bulunmaktadır.

Son Posta: Yeni Başvekilimize candan tebrik eder ve başarılar dileriz.

Mısırdaki son harb vaziyeti

Kahire, 9 (A.A.) — Nesredilen bir tebliğde kaydedildiğine göre; 7-8 Temmuz gecesi Alman mevzileri karşı muvaffakiyetli bir taarruz yapılmıştır. Bir miktar top tahrib edilmiş, bir kaç düşman öldürülmüş ve esir alınmıştır.

Alman tıblığı

Berlin, 9 (A.A.) — Resmî tebliği: Mısırdaki yapılan mevzili bir taarruz neticesinde Elalemeyn cenub bölgesinde düşman geri püskürtülmüştür. Alman ve İtalyan tayyareleri gece ve gündüz Malta'nın hava meydanlarına muvaffakiyetle taarruz etmişlerdir. Hava muharebelerinde 11 İngiliz tayyaresi düşürülmüştür.

İtalyan tıblığı

Roma, 9 (A.A.) — İtalyan orduları umumi karargâhının 772 numaralı tıblığı:

Elalemeyn bölgesinde muvaffakiyetli çarpışmalardan sonra Alman ve İtalyan motörli müfrezeleri düşman unsurlarını kayıplar verdirecek geri çekilmek zorunda bırakılmışlar ve birkaç mühim mevzii zaptetmişlerdir.

Şark cephesi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

halde geri çekilen düşmanı yakından sıkıştırılmaktadır.

Birbirini takip eden dalgalarda halinde faaliyette bulunan Alman hava kuvvetlerine mensub kuvvetli teşkilatlar muharebelerine iştirak ederek gece gündüz taarruzlarda bulunmuşlar ve geri çekilmekte olan düşman kollarını tahrib etmişlerdir.

Ord'un şimal ve şimali garbi bölgesinde Alman kolları cenub cephesinin yükünü hafifletmek için yapılan düşman taarruzlarını 4 gün devam eden şiddetli çarpışmalarından sonra geri püskürtülmüşlerdir.

Pek müessir surette hava kuvvetleri tarafından desteklenen Alman kolları düşmanı pek ağır kayıplara uğratmışlar ve 289 Sovyet tankını tahrib etmişlerdir.

Rjev'in cenub bölgesinde çember içinde alınan düşman gruplarına her taraftan hücum edilmiş ve bunlar sonradan sıkıştırılmıştır.

Volkof cephesinde düşmanın bir köprübaşına karşı yaptığı başka taarruzlar akim kalmıştır. Düşman burada kanlı kayıplara uğramıştır. 17 tank tahrib edilmiştir.

Alman hava kuvvetleri Mürmanska taarruz ederek burada geniş yangınlar çıkarmışlardır.

Sovyet tıblığı

Moskova, 9 (A.A.) — Sovyet ögle tıblığı:

Kuvvetlerimiz 8 Temmuz gecesi Voronej batısındaki savaşlara iştirak etmişlerdir. Cephenin başka kesimlerinde önemli hiçbir değişiklik olmamıştır.

Almanlar ilerliyor

Londra 9 (A.A.) — Moskova radyosunun Perşembe sabah erken saatlerde Voronej batısında 2 gün içinde yapılan savaşlarda 200 Alman tankının tahrib olduğunu bildirmektedir. Bu çevredeki çarpışma gittikçe şiddetlenmekte ve Almanlar muazzam miktarda tank ve top kullanmaktadır. Spiker, Almanların mühüs kayıplarına rağmen ilerlediklerini ilâve etmektedir.

Mi.İli Şefin Türk milletine beyatı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

miz ve doğru bildiği hareketlerde uğraşma hissi zorlu; hiçbir mefakat, hiçbir müfazzadan ürkmeyecek kadar gözü pektî. Vatan, uzun bir çarpışma devrinin kemale erirdiği bir evlâdın hizmetlerinden çok istifade edecek bir zamanda, ondan mahrum kalmıştır. Acımız büyük. Rahmetliye hizmet ve kadir bilir duygular göstermek yalnız borcu muz değil; yetişecek nesillere karşı güzel örnek vermek için de, müshet ve ciddi vazifemizdir.

Hizmet aşığı vatanseverlerin; aklerine verilen emasetimiz ve gerefleri bir nefayete teslim etmeleri en aziz emelleridir. Dr. Saydam; üzerindeki vazife emanetlerini gerekle teslim etmekte mümtaz bir bahiyarlığa emişti. Millet hâdîmi büyük vatanseveri, Türk milletinin hatirasına hürmetle tevdi ediyoruz.

Refik Saydamın cenazesi gözyaşları arasında törenle Ankaraya götürüldü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

susi trenle Ankaraya naklolunmuştur.

Merasim hazırlıkları

Evvelki gün öğleden sonra tahmin olunan cenaze etrafında gece sabaha kadar ihtiram nöbetçileri beklemişlerdir.

Dün sabah şehirde bütün bayraklar yarıya indirilmiş; cenaze alayının geçeceği yollarda icab eden tedbirler alınmıştır.

Tramvay seferleri saat 9 dan itibaren tatil olunmuş, sokak başlarına polis ve jandarma nöbetçileri dikilmiştir.

Binlerce İstanbullu sabahın erken saatlerinden itibaren cenazeyi geçeceği yolları doldurmuş ve merhuma karşı son tazim vazifesini ifa etmek üzere beklemeye başlamıştır.

Merasim başlıyor

Saat 8 de şehrin tanınmış hafızları hastaneye gelerek merhumun cenazesi yanında kur'an okumuşlar ve dini merasımı yapmışlardır. Bu sırada cenaze töreninde bulunacak olan zevat ta Beyoğlu hastanesine gelmeye başlamışlardır. Muhtelif sınıflara mensub askeri kollarla polis ve jandarma müfrezeleri de Siraserviler caddesi ile Taksim meydanı arasında yer almışlardır.

Saat 10 da bayrağa sarılmış olan tabut Vali Lütfi Kırdar, Parti reisi Reşad Mimaroglu; merhumun yeğeni Orhan Saydam ve diğer yakınlarının elleri üstünde hastaneden çıkarılarak top arabasına konulmuştur. Bu sırada askeri bando matem havası çalmağa başlamış ve cenaze alayı yürüyüşe geçmiştir.

Cenaze alayı

Cenaze alayı şu şekilde teşekkül etmiştir: Önde bir inzibat küt'ası bulunuyor, bunu bir süvari bölüğü; başlarında alay sancakları bulunan bir piyade alayı, bir deniz bölüğü; bir hava bölüğü, bir jandarma taburu; bir polis müfrezesi takip ediyor. Bundan sonra tümen ve bahriye bandoları geliyor ve başta Büyük Millet Meclisi Reislîki, Birinci Ordu Müfettişliği, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliği, İstanbul Valiliği; Örfi İdare Komutanlığı ve diğer resmî ve hususi daire ve müesseseler, yerli ve ecebî bankalar; hastaneler; doktorlar tarafından gönderilen 100 e yakınını çelenk bulunuyordu.

Çelenklerden sonra tüfek namluları aşağı çevrilmiş iki sıra er ve Darüşşafaka talebesi arasında cenazeyi taşıyan top arabası geliyor.

Top arabasını Başvekilin yeğenleri Orhan Saydam ve Orhan Saydam, Riyaseticümhur Umumi Kâtibi Kemal Gedeleş, eski vekiller; meb'uslar; Orgeneral Fahrettin Altay ve diğer generaller, Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Başvekâlet Müsteşarı Cemal Yeşil; Başvekâlet Hususî Kalem Müdürü Hasan Şükri Adal, Başvekâlet yaveri; Protokol Umum Müdür Muavini Bülend Uşaklıgil, yüksek rütbeli subaylar; Üniversite Rektörü, dekanlar; profesörler; Vilâyet; Belediye, Parti erkânı ve Vekâletler Umum Müdürleri ve müfettişleri; müessese ve cemiyetler müdür ve mümessilleri takip ediyor ve alayın sonunu bir piyade küt'ası kapatıyordu.

Bu suretle teşekkül eden cenaze alayı yavaş yavaş Taksim Cümhuriyet meydanına gelmiş, meydan. da mevki alan konsolosluk ve konsolosluklar erkânı da alaya iştirak etmiştir. Cenaze alayı, Cümhuriyet abidesi etrafını dolandıktan sonra, bandonun kaldırıldığı matem havaları arasında yavaş yavaş İstiklâl caddesini geçmiş, Galatasaray; Tepebaşı'na ve tarmavya yolunu takiben Karaköye inmiştir.

İstiklâl caddesinde

Cenaze alayı İstiklâl caddesinden geçerken bütün dükkanlarla; mağazalar kapılarını indirmişler, sinemalar ışıklarını kaldırarak suretlerle merhuma karşı son hürmette bulunmuşlardır.

Taksimden köprüye kadar olan yolun iki tarafını dolduran binlerce kişi de gözleri yaşla dolu olarak cenazeyi izliyorlardı.

Cenaze alayı saat 12,15 te köprüye geldiği zaman askeri kutaat, polis ve jandarma müfrezeleri ihtiram vaziyeti almış, tabutu top arabasından indirilerek eller üstünde Adalar iskelesine getirilmiş, merhumu son defa Haydarpaşadan İstanbul'a geçiren Deniz yollarının Suvat vapuruna konulmuştur.

Haydarpaşada Cenaze töreninde bulunan zevat Suvat ve Burgaz vapurlarına binmişlerdir. İskelede ve köprü üzerinde toplanan halkın gözyaşları arasında ayrılan vapur 12,35 te Haydarpaşaya gelmiştir.

Haydarpaşa rıhtımında ihtiram vaziyeti alan asker ve polis müfrezeleri arasında eller üzerinde geçirilen cenaze hususi trenin sonunda bayraklarla örtülü vagona konulmuştur. Bu sırada Pendik'te askeri kamp yapmakta olan Üniversite talebelerinden bir bölük te Haydarpaşaya gelmiş ve garda ihtiram vaziyeti almıştır.

Hususi tren tam saat 13 de gözyaşları arasında Ankaraya doğru ağır ağır hareket etmiştir.

Ankaraya gidenler Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Riyaseticümhur Umumi Kâtibi; Başvekâlet Müsteşarı; Başvekâlet Hususî Kalem Müdürü ve yaveri; Protokol Umum Müdür Muavini ve Başvekilin yeğeni Orhan da cenazinin refakatinde Ankaraya gitmişlerdir.

Hususi trenin geçtiği bütün istasyonlarda merasim yapılacak ve Başvekil'e karşı son tazim icra olunacaktır.

Ankarada cenaze töreninin yapılacağı bugün şehrimizde ve memleketin her tarafında sabahın guruba kadar bayraklar yarıya indirilecektir.

Sefirler gitti

Yaz tatili dolayısıyla şehrimizde bulunmakta olan ecebî sefirler Ankarada yapılacak cenaze töreninde hazır bulunmak üzere dün saat 14,30 da kalkan Ankara trenine bağlanan hususi vagonla Ankaraya gitmişlerdir.

Refik Saydamın eşyaları

Merhum Başvekilin zatî eşyaları da vilâyet tarafından Perapalası otelinde teslim alınmış ve mühürlenerek Ankaraya gönderilmiştir.

Aziz ölüye bir kere daha Tanrıdan rahmet dileriz.

Doktorların raporu

Başvekil Dr. Refik Saydam, 7 Temmuz 1942 Salı günü akşam yemegini Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen, İcra Müsteşarı Şükri Sökmen; Başvekâlet Hususî Kalem Müdürü Hasan Şükri Adal, yaveri Abdullah Öhnon; Ticaret Vekâleti Hususî Kalem Müdürü Fazıl Asaî ve Vali Dr. Lütfi Kırdarın birlikte Taksim Belediye gazinosunda yedikten sonra saat 23,30 da ötele gelmiş ve yattıktan ve on beş dakika uyuduktan sonra kalb nahiyesinde gayet şiddetli bir ağrı ile uyanmış ve Kalem Mahsus Müdürü Hasan Şükri Adal çağırarak, kalb nahiyesinde şiddetli bir ağrıdan muztarib olduğunu ve etrafa telâş verilmesini tenbih ve fakat biraz sonra bir hekim çağırılmasını emretmiş ve hekim geldiği zaman kullanması için, içinde kalb tedavisine yarayan ilaçlar bulunan kutuyu hazırlamıştır.

Gönderilen polis motörü vasıtasıyla en yakın hastane olan Beyoğlu hastanesinden celbedilen nöbetçi tabibi Dr. Avni Yahyaoglu saat 24,40 da hastam nezdine geldiği zaman son nefesini vermek üzere bulunmuştur. Buna rağmen kâfur ve kafein şırıngaları yapılmıştır. On dakıka sonra Beyoğlu hastanesi baştabibi Dr. Fikret Onuralp ve dahiliye mütehasası Dr. Necmettin İzmirlî ve hemen akabinde Prof. Dr. Tıfık Saydam gelmişler ve yaptıkları muayene de kalb ve teneffüsün tamamen durmuş olduğunu ve hakiki ölüm emellerinin mevcudiyetini tespit etmişlerdir.

Kalemî Mahsus Müdürü Hasan Şükri Adaldan alınan malûmata

takriben beş ay evvel gündüz bu. na benzer hafif ve çabuk geçen ve yine takriben bir ay evvel gece uyurken kuvvetli bir nöbet daha geçirmiş ve ondan sonra iki gün istirahat etmiş olduğu anlaşılıyor. Evvelce aynı tarzda iki nöbet geçirmiş olmasına ve bu gecelik nöbeti ölüm hissile müterafik kalb nahiyesinde şiddetli bir ağrı ve beniz solukluğu soğuk terle müştasaf olmasına ve pek kısa bir zamanda ölümle neticelenmiş olmasına nazaran Başvekil Dr. Refik Saydamın ölümünü intac eden hastalığın gayet şiddetli bir «Angor Pectoris» nöbeti olduğunda şüphe kalmadığını bildiren müşterek raporumuz tanzim ve takdim kılındı. 8.7.1942

Prof. Dr. Tıfık Sağlam Beyoğlu hastanesi baştabibi Dr. Fikret Onuralp Beyoğlu hastanesi dahiliye mütehasası Dr. Necmettin İzmirlî Beyoğlu hastanesi nöbetçi tabibi Dr. Avni Yahyaoglu İzmitten geçenken

İzmit, 9 (Hususi) — Başvekilin naşını taşıyan hususi tren buraya saat 3,50 de gelmiştir. İstasyonda bir tabur ihtiram küt'asile, polis; jandarma müfrezeleri; vali; komutanlar, bütün teşekküller ileri gelenler ve çok kalabalık bir halk vardı. İhtiram küt'ası Başvekil'e son selâm resmini ifa etmiş, bando matem havası çalmıştır.

Vali, komutanlar vagona girerek merhumun manevî huzurunda eğilmişlerdir. Tren yoluna devam etmiştir. Hatın güzergâhına dökiilen halk merhuma karşı son saygı göstermiştir.

Merhumun ebedî istirahatgâhi Ankara, 9 (Hususi) — Merhum Dr. Refik Saydam için şehir mezarlığında ve hususi bir mahalde kabir hazırlanmıştır. Yarın merasim müteakib tabut yakınları, misal arkadaşları ve dostları tarafından şehir mezarlığına götürülecek ve orada hazırlanan ebedî istirahatgâhına konacaktır.

Bilecik, 9 (Hususi) — Merhum Başvekil Refik Saydamın cenazesini taşıyan tren saat yirmide şehrimize gelmiştir. Başta valimiz olmak üzere kalabalık bir halk kütlesi tarafından cenazeye karşı son saygı yapılmıştır.

Alman matbuatının neşriyatı Berlin, 9 (A.A.) — Berlin gazeteleri dün ölen Türkiye Başvekilî Dr. Refik Saydamın meziyetlerini belirten uzun yazılar neşretmişlerdir. Bütün gazeteler merhumun resmini ilk sayfalarına koymuşlardır.

Deutsche Allgemeine Zeitung, Refik Saydamın; Türkiye devlet reisinin prensiplerine uygun olarak, gayesi; bizzat kendisinin de tavsif ettiği gibi, Türkiye'nin emniyetini temin etmekten ibaret olan dürrüt bir siyaset takip ettiğini belirtmektedir. Dr. Refik Saydam, bir sene evvel B. M. Fee. lisinde söylediği bir nutukta Türkiye Cümhuriyeti ile Almanya arasındaki münasebetlerin inkişafını, takip ettiği politikasının başlıca muvaffakiyetlerinden biri olduğunu söylemiştir.

Berliner Lokal Anzeiger gazetesi, merhumun; başardığı birçok işler arasında Türkiye'nin sâhî durumunda yaptığı islahatın büyük bir yeri olduğunu kaydetmektedir. Dr. Refik Saydam Cümhuriyeti İsmet İnönü'nün en yakın dostlarından ve iş arkadaşlarıdır. Şefine karşı şahsî sadakatini en nazik zamanlarda bile muhafaza etmiştir.

Aynı gazete, merhumun harbin en buhranlı zamanlarında devlet siyasetini idare etmiş bir sâhibi idare ettiğini bilâesva tabir etmektedir.

Rumen gazetelerinin neşriyatı Bükres, 9 (A.A.) — Rumen gazeteleri evvelki gece ölen Türkiye Başvekilî Dr. Refik Saydam hakkında çok samimi makaleler neşretmektedir.

Universul gazetesi bu Türk devlet adamının kat'i bir anda yalnız Türkiye'nin menfaatini gözünde tutarak ve Cümhuriyeti İsmet İnönü'ne tam muvaffakiyetli bir şekilde korumağa muvaffak olduğunu

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Timoçenin kuvvetlerinin süratle geri çekilmekte ve Alman hava kuvvetlerinin büyük teşekkül halinde bunlara ve ayrıca o sahadaki diğer Sovyet askerî hedeflerine ara-sız bir surette hücum etmekte olduklarını bildirmektedir.

Alman tebliği Timoçenko kuvvetlerinin hangi kısımlarının hangi battan hangi hatta doğru çekilmekte olduklarından, Don nehri garbinda hareketi içine alınmış olan Sovyet kuvvetlerinin son durumlarının ne olduğundan, keza ki Don nehrinin bir hareketi aşağı Don havzasında ve Rostof mintakasındaki Alman ve Sovyet kuvvetlerinin ne yapılmakta bulduklarından bahsetmemektedir ve umumî ifadesi itibarıyla müphemdir. Fakat, Almanların bir hareketi intaç yoluna sokmadan tafsilât vermemek âdetleri gözönüne alınırsa bu müphemiyeti bitirmeye ve hakiki vaziyeti anlaşılabilmek için birkaç gün daha sabretmek lâzımdır.

Mareşal Timoçenko orduları durumunun bugün güne nazaran daha vahim bir hale geldiğini bu orduya büyük ölçüde geri çekilme hareketlerine başlamalarından dahi anlaşılabilir. Ancak, dün yazımızda dahi işaret etmiş olduğumuz veçhile mareşal Timoçenko esasen, bu vahim durumu bilmesi için süratle geri çekilmekten başka çaresi de yoktur. Mareşal Timoçenko geri çekilme hareketine başlamakla en doğru olan kararını tatbik ve icra mevzuatı koymuş demektir. Yalnız; eğer henüz Sovyet veya Londra bakanlarından verilmiş malûmat olmadığından Timoçenko hareketi hakkında daha şumüllü bir tahmin yürütmek; onun Doğu garbi; aşağı Don ve Rostof havzasında Kafkas dağları ve Kafkasya müdafaaası hakkında neler düştüğünü tahmin etmek bugün için mümkün değildir.

Arada şu iki noktayı da işaret etmeden geçemeyiz; ki Almanlar mütteliklerinin vâsil olduklarından bahsedilen Choper nehri

Sovyetlerin şimdiki muvakkat merkezleri olan ve Volganın şark sahilinde bulunan Samara—Kubisef şehrine takriben 300 kilometre kadar mesafededir. Buraya doğru temad eden arazi de zırlı ve motörlü birliklerin hareketine çok müsaid görünmektedir. 300 kilometre, motörlü birlikler için büyük bir mesafe olmadığından bu şehir de bugün tehlikeye girmiş demektir. Eğer, Alman zırlı ve motörlü tümenleri, tabiatle daha gerilerde kalan Alman ve müttelik piyade tümenlerinin bir dereceye kadar olusun yaklaşabilmeleri için hareketlerini bir parça yavaşlatmak mecburiyetinde olmasalar bu tehlike daha da büyümüş olacaktır. Onun için mareşal Timoçenko geri çekilme hareketini Kubisefî örtöcek veçhile icra etmesi veyahud Sovyetlerin merkezlerini bu şehirden kaldırarak Ural dağlarının şarkında diğer bir şehre nakletmeleri zaruretinde başgöstermiştir.

Keza ki, Mısırda bugün mevcud olan vaziyet şimali Irakla şimali İranda bulunan İngiliz kuvvetlerinin geçen sene İngilizlerle Ruslar arasında kararlaştırıldığı veçhile Kafkas dağları Kafkasyanın müdafaaasına yardım edebilmelerini pek ziyade güçleştirmiştir.

9 Temmuz tarihli Alman tebliği Ural'ın şimal ve batı şimalinden Sovyetlerin Timoçenko ordularının yükünü hafifletmek maksadile yapmaktâ devam ettikleri şiddetli taarruzların gene püsürtüldüğünü; Riyev mintakasında çember içine alınmış olan büyük Sovyet kuvvetlerinin etrafındaki çemberlerin şiddetli taarruzlarla daha da daraltıldığını; Wolhof nehrinin şark sahilinde bir köprübaşının bir taarruz hareketi neticesinde Ruslardan zapt edildiğini ve Tripitz zırlısının Baltık denizinde bir Sovyet denizaltısı tarafından torpillerle hasara uğratıldığını dair Moskova ve Londra'dan verilen haberlerin aslı olduğunu da ayrıca bildirmektedir.

Şark cephesinin olayları çok ehemmiyetli ve çok heyecanlı olarak devam etmektedir. K. D.

Hergün

(Baştarafı 2 nci sayfada)

çok güç bir oyunu çok büyük meharretle oynadı. Fakat parti kızınca tehlikeyi göze almadan her eli kazanmak kolay değildir.

Domacratie (27 Ağustos 941)

«Bugün bütün gözler ateş çemberi tarafından tamamen kuşatılmış olan Türkiye'ye çevriliyor. «Bu dakikaya kadar inanılmaz bir meharretle terazinin kefesini iki grup arasında müsavi tutan ayıldız yarın ne olacak? Durumu dün rahatsız ve nazikti, şimdi daha zorlaşıyor.»

La Suisse (21 Eylül 941)

«Türkiye bu dakikaya kadar oynan her elinde kazandı.

«Dünya haritasına bakılsa İngiltere ile ittifak olan, ittifakını açık dille söyleyen; taahhüdüne sadakatini teyid eden, buna rağmen Mihver devletleri tarafından daima ve mütemadi bir şekilde hürmet eseri gören yalnız Türkiye bulunuyor, o; Türkiye ki; Balkan politikasında alâkadarken Balkanların yıkıldığını görmüş, fakat seylâba kapılmaktan kurtulmuştur. O Türkiye ki, İngilterenin müttelikidir; Almanyanın da dostudur. Bu, yalnız Türkiye'ye nasib olmuş bir mazhariyettir.»

J. de Geneve (5 Eylül 941)

«Türkiye ne olacak? «Türkiyenin durumu politika sahasında olduğu kadar strateji sahasında da naziktir. Fakat Türkiye diplomasi sahasında bir müvaffak sibirbazlığı yapmaya muvaffak olmuştur.»

Fakat ne şekilde? Bir iki ay evvel diğer meslektaşlarıyla birlikte Ankara'ya gitmişim.

Hatırasını her vakit çok temiz bir Türk devlet adamı olarak anaçığım merhum Başvekil Dr. Refik Saydam bize umumî vaziyeti anlattıktan sonra dış meşket meselelerimizi tafsil etmesi için sözü Saraçoğluna bıraktı.

Hariçiyeye Vekillimizden işittiklerimi tekrar edecek değilim. Fakat bir cümlesi bu yazıya iyi bir son ve suale güzel bir cevap olabilir: «Türk şerefi ve Türk istiklâli pahasına satın alınabilecek bir tarafızsız hiçbir zaman bahis mevzuu olamaz, demişti.»

Tarafsız gazetelerin: «Politika sibirbazlığı» kelimeleri ile tavsif etmek istedikleri, her taraftan hürmet ve takdir görmüş, temiz, dürüst Türk siya-

SPOR

(Baştarafı 3/1 de)

rekdir. Mesafesi 1400 metredir. Dördüncü koşu: Üç ve daha yukarı yaştaki İngiliz atlarına mahsus handikaplı yarıştır.

Dandi, Kamisarj, Özdemir, Konca; Yavuz; Alemdar girecektir. Mesafesi 1800 metredir.

Beşinci koşu: İki yaşında halis kan İngiliz taylarına mahsustur. Gürsoy, Destegül, Polat, ve Arat girecektir.

Yarışın mesafesi 1000 metredir. Çifte bahis 2, 3, 4 ve 5 nci koşulardadır.

İkili bahis; 2, 3, 4 ve 5 inci yarışlardadır.

Alman tenisçilerinin bugünkü maçları

Misafir Alman tenisçileri bugün ilk maçlarını Takvim kurlarında yapacaklardır. Maçların programı şu şekilde hazırlanmıştır. Saat 16 da: Koch — Hasan. Saat 17 de: Egert — Suad. Saat 18 de: Hasan — Fahmi çifti Nişan — Melih çifti. Saat 19 da: Egert — Koch çifti ile Suad — Enes çifti karşılaşacaklardır.

Pazar günkü deniz yarışları

B. T. U. Müdürlüğü Bölge Başkanlığından:

1 — Denizciler bayramı müna-sebetile tertib edilen fakat havanın muhalefeti yüzünden 1 Temmuz 942 tarihinde yapılamayan deniz yarışları 12 Temmuz 942 Pazar günü Moda koyunda yapılacaktır. 2 — Müsabakalara saat 14.30 da başlanacaktır. 3 — Yarışlar Moda koyunda demirliyecek; Denizyolları gemilerinde takib edilebilecektir. 4 — Bu gemilere girmek üzere hazırlanan davetiyeler Halkevlerinden tevzi edilecektir.

ZAYI — Kumkapı orika okulundan 941 senesinde aldığım şehadetname suretini kaybettim. Yenisini çıkaracağım, dan eskisinin hükmü yoktur. 268 Hakkı Sever

setini Refik Saydam hükümeti zamanında Hariçiyeye Vekilli Saraçoğlu Şükrü yürüttü, Saraçoğlu Şükrü şimdiki Başvekilidir. Mevkii yükseleni tebrik etmek âdettir. Fakat ben memleketi tebrik edeceğim, hepimizin ittifakını kazanan politikamız aynı el tarafından yürütülecektir.

Eksan Uşaklıgil

LEYLİ ve NEHARİ SEN BENUA FRANSIZ ERKEK LİSESİ

Istanbul Galata posta kutusu 1330
İlk ve Orta mektebi bitirenler için
İhazî Fransızca kursları vardır.
KLASİK ve MODERN TEDRİSAT
Olgunluk imtihanlarına hazırlar
Kayıt muamelesi Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9 dan 12 ye kadar yapılır. Okul 16 Eylül Çarşamba günü açılacaktır.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

1 — Halliçte Fener vapur iskelesinin ahşap olarak yeniden inşası «23758,45» lira ve Balat vapur iskelesinin ahşap olarak yeniden inşası «21523,44» lira üzere, rinden ayrı ayrı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2 — Eksiltme 16 Temmuz 1942 Perşembe günü saat 15 de idare merkezin, de alım satım komisyonunda yapılacaktır. Bu işlere aid evrak komisyonunda her gün görülebilir.
3 — İsteklilerin eksiltme tarihinden en az «tatil günleri harç» üç gün evvel bitişinde ile umum müdürlüğe müracaatla en az «25000» liralık bu gibi inşaatı yaptıkları dair vesakî ibraz ederek ehliyet vesikaları almaları lazımdır.
4 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin üçüncü maddede yazılı vesakî ile 1942 yılına aid Ticaret Odası vesikasını Fener iskelesi için «1781,88» liralık Balat iskelesi için «1614,26» liralık muvakkat teminatlarını havi olarak kanunun tarifati dairesinde hazırlayacakları kapalı zarflarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. Postada olan teklifler kabul edilmez. «6904»

Devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliğinden:

Tahminen 4000 metre mikâb muhtelif cins maden direklerinin nakil ve istif işi açık eksiltmesi

1 — Karabük devlet orman işletmesine bağlı Karakaya bölgesinin 942 yılı kesimine tâbi tutulan muhtelif miktarlarda dipten kesilmiş tahminen 4000 dört bir metre mikâb raddesinde muhtelif cins maden direklik ağaçların verilerek ölçüye göre direk boylarına taksim kamyon yolu boyuna ve rampalara nakil ve istif ve ormanda sürgü yolu müteahhidine aid olmak ve İkinci teğrin 942 sonuna kadar tamamen ifa edilmiş bulunmak şartile bu iş açık eksiltmeye çıkarılmıştır.
2 — Açık eksiltme 16/7/1942 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 de Karabük devlet orman işletmesi revir âmirliği binasında toplanacak olan komisyon huzurunda yapılacaktır.
3 — Birinci maddede yazılı şartlar dairesinde işbu emvalin direk hesabile beher metre mikâbına muhammen bedel sekiz liradır.
4 — Muvakkat teminat akçesi % 7,5 hesabile 2400 liradır.
5 — Bu işe aid açık eksiltme şartnameleri Ankara'da orman umum müdür-lüğü ile Zonguldak orman çevirge müdürlüğünde ve Karabük revir âmirliğinde görülebilir.
6 — İsteklilerin eksiltme gününde teminatlarla birlikte revir âmirliğimize müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. «7343»

İstanbul C. Müddei Umumiliğinden:

Cinsi	Kilo	Muhammen B. Lira K.	Muvakkat T. Lira Ku.
Tosya pirinci	4000	2370 00	177 75
Horoz fasulya	1250	350 00	26 25
Nohut	1250	387 50	29 06 — 1
Sabun	250	198 75	14 80
Tur yağı	750	1125 00	84 38
Tuz	500	60 00	4 50
Gürgen odunu	120	4491 25	337 50
		1060 00	79 50 — 2

Yukarıda cins ve miktarı yazılı erzak ve odun açık eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 16/7/1942 günü saat 14 te erzak aynı gün saat 15 te odun eksilt-mesi ceza ve tevkif evi binasında yapılacaktır. Erzaka aid bedellere nakliye, kap ve vergiler ithal edilmiştir. İsteklilerin bunlara aid şartnameleri görmek üzere tatilden maada her gün mesai saatleri dahilinde ceza ve tevkif evi mü-dürlüğünde görülebilir. İstekliler yukarıda yazılı gün ve saatte kanunî vesikalarile birlikte komisyonla müracaatları. (6842)

İzmit Deniz Satın Alma Komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	Tahmini fiyatı Kuruş	Teminatı Lira
Koyun eti	92.000	120	6770
Siğir eti	92.000	90	5390
1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem et ayrı ayrı taliblere ihale edilmek suretile kapalı zarf eksiltmesi 11/7/1942 Cumartesi günü saat 11 de İzmit tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.			
2 — Şartnameleri 552 kuruş mukabilinde komisyonundan alınabilir			
3 — İsteklilerin ilgili oldukları ticaret ve ehliyet vesikalarını, 2490 sayılı kanunun tarifati veçhile tanzim edecekleri teklif mektublarını ve yukarıda miktarı yazılı teminatlarla birlikte belli gün ve saatten tam bir saat evveline kadar komisyonla vermeleri. «6837»			

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 4 / Temmuz / 1942 vaziyeti

AKTİF		PASİF	
Kasa:		Sermaye	15.000.000.—
Altın: Safi kilogram 72.606,213	Lira 102.126.446,85	İhtiyat akçesi:	
Banknot	» 6.666.588,—	Adi ve fevkalade	Lira 9.412.135,73
Ufaklık	» 212.221,37	Hususi	» 6.000.000.—
	109.005.256,22		15.412.135,73
Dahildeki muhâbilçileri		Tedavüldeki banknotlar:	
Türk lirası	» 567.321,51	Deruhte edilen evrakı nakdiye	Lira 158.748.563.—
	567.321,51	Kanunun 6 - 8 inci maddelerine	» 23.790.220.—
Hariçteki muhâbilçileri:		tevfikan Hazine tarafından vaki	» 134.958.343.—
Altın: Safi kilogram 23.919,523	Lira 33.644.722,87	Deruhte edilen evrakı nakdiye	Lira 134.958.343.—
Altına tahvilî kabul serbest dö-	» —	bakiyesi	» 40.000.000.—
vizler	» —	Reeskont mukabilî ilâveten tede-	» 288.500.000.—
Diğer dövizler ve borçlu Kliring	» 61.759.312,96	vâziledilen	» 288.500.000.—
bakiyeleri	» 95.404.035,83	Hazineye yapılan altın karşılıklı	» 138.500.000.—
Hazine tahvilleri:		avans mukabilî 3902 No. lu kanun	» 601.958.343.—
Deruhte edilen evrakı nakdiye	Lira 158.748.563.—	muhtibince ilâveten tedavüle vaze-	
karşılığı	» 158.748.563.—	dilen	» 123.153.344,97
Kanunun 6-8 inci maddelerine	» 23.790.220.—	MEVDUAT:	
tevfikan Hazine tarafından vaki	» 134.958.343.—	Türk lirası	Lira 123.153.344,97
tediyat	» 333.470.812,88	Altın: Safi kilogram	» 1.234.164,05
Senedat Cüzdanı:		3850 No. lu kanuna göre hazineye	» 124.387.509,02
Ticari Senetler	Lira 333.470.812,88	kanun avans mukabilî tevdi olu-	
Esham ve tahvilât cüzdanı:		nan altınlar:	
(Deruhte edilen evrakı nakdi-		Safi kilogram	» 78.124.167,90
li)	Lira 44.833.819,93	Döviz Taahhüdâtı:	
(yeni karşılığı esham ve	» 10.289.143,45	Altına tahvilî kabul dövizler . .	Lira —
(tahvilât (tibari kıymetle) . .	» 55.122.903,38	Diğer dövizler ve alacaklı Kliring	» 25.892.024,59
Avanslar:		bakiyeleri	» 25.892.024,59
Altın ve döviz üzerine avans . .	Lira 3.121,22	Muhtelif	» 139.869.946,68
Tahvilât üzerine avans	» 7.908.723,45		
Hazineye kısa vâdeli avans . . .	» —	Yekûn	Yekûn
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre	» 250.000.000.—		1.000.644.126,92
açılan altın karşılıklı avans . . .	» 4.500.000.—		
Hissedarlar:	» 9.703.549,43		
Muhtelif:	» —		
	Yekûn		
	1.000.644.126,92		

1 Temmuz 1942 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 altın üzerine avans % 3

ETİ BANKTAN

Havai hat için
ÇELİK HALAT ARANIYOR

Mukavemeti 145 Kg/mir.² kutru 34 ve 36 mm olan ve havai hatlarda taşıyıcı olarak kullanılan cinsten

ÇELİK TEL HALATLA'ra

ihtiyaç vardır. Elinde bunlardan veya yakın evsafta çelik tel halat bulunmalarını evsaf, miktar ve fiyatlarını bildirir teklif mektublarını acele «ETİ BANK - ANKA RA» adresine göndermeleri.

Saçınız Dökülüyorsa, Başınızda Kepek varsa?

MAJİK SAÇ EKİSİRİ

Kullanınız, tesirini derhal görürsünüz

Satılık Otomobil ve Yedek Malzemeler

Abdullah Yener ve Nedim Yıldırım - Otomobil ortaklığının neticelenmesi üzerine aşağıda miktarı yazılı otomobil ve malzemeleri açık artırma ile toplan ve icabı hale göre perakende olarak 22/7/1942 Çarşamba günü Karacasuda haddi lâyk görüldüğü takdirde satılacaktır.

Arabaların vaziyeti ve diğer hususlar için fazla malûmat isteyenler Karacasuda Abdullah Yener adresine müracaatları.

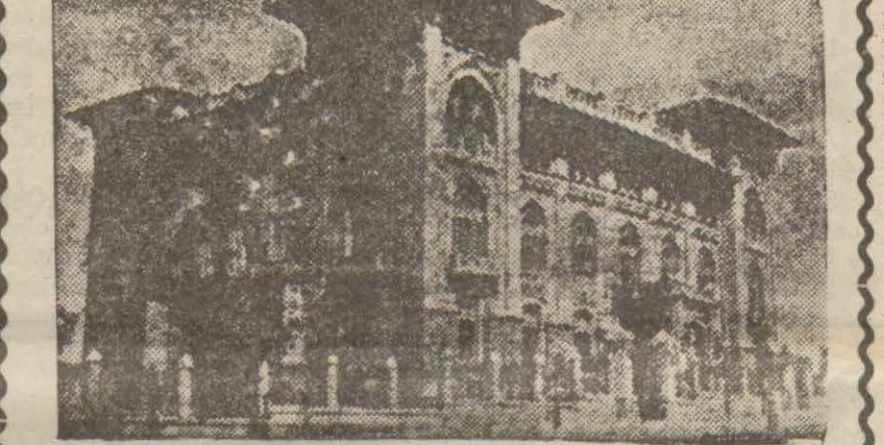
Ve alıcının ihale gününde Karacasuda bulunmaları ilân olunur.
1 — 38 Model Savrole Şanzuman, Defransiyel ve şasi teferriatı,
1 — Otobüs Model 39 Fort çalışır halde
1 — Otobüs Model 37 Fort çalışır halde
1 — Kamyon Model 39 Fort çalışır halde.
1 — Kamyon Model 36 Fort çalışır halde.
Ve depoda bulunan eski yeni demir aksama ve iki adet yarım fort motörü yedek parçalar ve yirmi kadar eski lastik.
Hepsinin muhammen fiyatı 30 bin liradır.

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbara ve ihbarus tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa ödenecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1.000 Lira	Liralık	4.000 Lira
4	» 500	»	2.000
4	» 250	»	1.000
40	» 100	»	4.000
100	» 50	»	5.000
120	» 40	»	4.800
160	» 20	»	3.200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye şakîhi tah dirdi % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde ödenecektir.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Cihad Baban

SAHİBİ: A. EKREM UŞAKLIGİL